

11. Труха. UPD: Офіційної заяви про смерть Короля на сайті палацу немає. URL: <https://t.me/truexanewsua/88628> (дата звернення: 21.03.2024)

12. Українські медіа. Ставлення та довіра у 2023 р. URL: <https://internews.in.ua/wp-content/uploads/2023/10/Ukrainski-media-stavlennia-ta-dovira-2023r.pdf> (дата звернення: 20.03.2024)

13. Центр протидії дезінформації. #ЦПД_повідомляє про оновлений перелік каналів-інфотерористів, що діють на території України. URL: https://t.me/CenterCounteringDisinformation/1930?fbclid=IwAR1OjhbMQ-FWplRHO_dUjqUB1NopQHHjClq_OYTboQzrbgIv7nYGYaT4x7c%209.%20https://www.youtube.com/watch?v=GVu7lfZflmw (дата звернення: 25.03.2024)

Андрій Орлов, здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Полтавського національного педагогічного університету імені
В.Г. Короленка
Науковий керівник – кандидат
філологічних наук, професор кафедри
журналістики **Світлана Семенко**

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ЯК ЗАСІБ ЕФЕКТИВНОСТІ СУЧАСНИХ ЗМІ

У статті визначені особливості процесу діджиталізації у роботі сучасних засобів масової інформації, розглянуто шляхи впливу процесу цифрових технологій на ефективність, доступність, збереження інформації; проаналізовано перспективні форми впровадження та реалізації діджиталізованих об'єктів для досягнення цілей мас-медійної діяльності.

Ключові слова: діджиталізація, цифровізація, ЗМІ, інформація, інтернет-видання.

Діджиталізація або цифровізація – це інноваційний процес переведення інформації у цифровий формат за допомогою комп'ютерних технологій для збільшення ефективності, доступності та обміну даними. Л.Хантер та Л. Браянт домінуючою ознакою діджиталізації визначають її інноваційність та

глобальність, оскільки цей процес стосується усіх сфер суспільного життя: бізнеса, політики, культури, освіти тощо [4, с. 435]. О. Халапсіс [3] називає діджиталізацію «оцифровуванням буття», підкреслюючи динаміку та масштаби розповсюдження.

Процес діджиталізації безпосередньо пов'язаний із медіаіндустрією, оскільки передача, зберігання, розповсюдження інформації визначають сутність призначення засобів масової інформації. Якщо для бізнесу, освіти, культури цифровізація є допоміжним ефективним засобом, то для мас-медіа нові засоби інформаційного розповсюдження є головною функціональною метою. З розвитком цифрових технологій з'явився новий вид медіа – конвергентний, коли формат відео належить не лише телебаченню, аудіо – радіо, а текст – пресі. Журналістські матеріали стали мультимедійними, об'єднавши в єдину систему раніше самостійні медійні засоби. Діджиталізація дозволила змінити не лише вигляд ЗМІ, а й створити принципово новий вид медіапродукції, серед яких провідне місце належить інтернет-виданням.

Перший етап розвитку цифрової дистрибуції періодичної преси пов'язаний із переходом аналогових версій в онлайн-формат. Ринок цифрової дистрибуції трансформувався та видозмінився із появою нових електронних пристроїв і технологічних рішень, які за короткий період часу набули широкого розповсюдження.

Докорінні зміни у цифровому поширенні періодики та перехід до наступного етапу розвитку спричинила поява планшетних комп'ютерів. З цього моменту поширення періодики стало можливе через мобільні додатки Apple App Store, Android Market та Blackberry AppWorld. З 2010-х років періодичні видання почали створювати мобільні додатки. Уперше спеціальні додатки з'явилися у Time, The New York Times, The Wall Street Journal, The Washington Post, Sunday Times тощо. Перевагою додатків для споживачів стала адаптованість газет та журналів в онлайн-форматі до засобів навігації смартфонів та інших мобільних пристроїв. В Україні найбільшими агрегаторами цифрової преси є Presspoint.ua, Journals.ua, Ej.ua (додатки

PressPoint Reader, Journalas.ua Reader та EjReader). Застосування смартфонів та планшетів зумовила перехід від моделі пасивної дистрибуції («push and pull») до моделі інтерактивної дистрибуції («pass»).

В умовах глобалізації у світовому та національному інформаційному просторі, а також всередині медіааудиторії відбуваються докорінні структурні трансформації. Ключовими чинниками кардинальних змін у медійній царині є інтернет-журналістики (або комп'ютерна, онлайн, мережева, вебжурналістика). Інтернет поєднав усі типи ЗМІ (у глобальній мережі репрезентовані та мають власні сайти інформагенції, газети, журнали, телерадіокомпанії, власне онлайнві видання, їхні спеціальні проекти), з іншого – й сам являє собою унікальне джерело інформації. Внаслідок цього відбувається стрімка міграція медіааудиторії в інтернет. Значна її частка перейшла у віртуальний простір, віддавши перевагу екранному (моніторному) читанню, перегляду телепрограм і прослуховуванню радіопередач в інтернеті. Таким чином, мультимедійні технології спричинили еволюцію традиційної журналістики. У тотальній інтернетизації вбачають загрозу подальшому існуванню преси: висунуто «теорію смерті газет», згідно з якою онлайнві ЗМІ до 2035 р. остаточно витіснять з медіаринку друковану періодику.

У порівнянні з традиційними ЗМІ інтернет характеризується мультимедійністю, оскільки інтернет об'єднує візуальні, звукові, друкарські та відеоаспекти інших ЗМІ; інтернет забезпечує необхідною інформацією на будьякому рівні зацікавлених у ній індивідуумів або груп людей; доставка може бути забезпечена згідно із перевагою користувачів через персоналізацію вмісту, розсилку електронною поштою та кабельному телебаченню; інтернет передбачає діалог, тобто інтерактивність; інтернет дає можливість прямого доступу влади до населення та навпаки без втручання та маніпуляцій з боку ЗМІ [2]. У цілому, нині в Україні налічується понад 66 самостійних, незалежних від друкованих газет інтернет-видань, що публікують новини українською мовою або хоча б мають україномовну версію сайту.

Процес діджиталізації характеризується трансформацією, впровадженням цифрових технологій із метою оптимізації та автоматизації, покращення комунікаційних зв'язків зі споживачами та підвищення ефективності медійної діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Коптелов А. К. Digitization (оцифровка) vs Digitalization (цифровизация) URL: <http://koptelov.info/digitization-digitalization/> (дата звернення: 05.02.2024).
2. Пришляк Я. Журналістика майбутнього: інформаційна чума чи авангард аналітики? URL: <https://bit.ly/39feuY2> (дата звернення: 25.03.2024).
3. Халапсіс О. В. Сучасна цивілізаційна ситуація і метрико-онтологічні параметри історичного буття. *Науковий вісник Чернівецького університету*. 2006. Вип. 301-302 (Філософія). С. 95-99.
4. Hunter L., Bryant L. History of Industrial Power in the United States. Cambridge, Massachusetts: MIT Press. 1991. 598 p.
5. De Clerck J.-P. Digitization, digitalization and digital transformation: the differences URL: <https://www.i-scoop.eu/digitization-digitalization-digitaltransformation-disruption/> (дата звернення: 05.05.2017).